

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

21 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Petru Moraru, Nadejda Toma,

a judecat fără citarea părților recursurile ordinare declarate de inculpatul Zamfir Ruslan și avocatul acestuia Hamureac Oxana, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 iulie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, în cauza penală în privința lui

Zamfir Ruslan Piotr, născut la 14.03.1989, originar și domiciliat pînă la reținere în mun. Chișinău, com. Ghidighici, str. Victoriei 28.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 01.02.2012 - 23.07.2014;

instanța de apel: 16.09.2014 - 18.12.2014,
16.06.2015 - 19.01.2016;

instanța de recurs: 04.03.2015 – 05.05.2015 -
- (*dispus rejudecarea*)
11.03.2016 - 21.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 iulie 2014, Zamfir R. a fost condamnat în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal, la 5 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Procesul penal intentat în privința lui Zamfir R. în baza art. 179 alin. (2) Cod penal a fost încetat, în legătură cu împăcarea părților.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, la 05.11.2011, în jurul orei 00³⁰, Zamfir R. acționînd cu intenție, fără permisiune, a pătruns în casa din str. Gagarin 20, com. Ghidighici, mun. Chișinău, unde locuia Rusu S. și i-a aplicat ultimului mai multe lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzîndu-i conform raportului de expertiză medico-legală vătămări neînsemnate, rămînînd

în continuare în domiciliul acestuia, încălcând dreptul părților vătămate Rusu S. și Rusu I. la viața privată și inviolabilitatea domiciliului.

Tot el, la 13.11.2011, în jurul orei 22⁰⁰, aflându-se în ograda casei de locuit amplasată pe str. Țiglău, 3, com. Ghidighici, mun. Chișinău, în urma conflictului apărut, i-a aplicat lui Ursachi O. și Buraga D. mai multe lovituri cu cuțitul în diferite regiuni ale corpului cauzându-le, potrivit rapoartelor de expertiză medico-legală nr. 3151/D și 3152/D din 25.11.2011, leziuni corporale grave.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri procurorul, inculpatul și avocații acestuia Iorga Em., Banari V., care au solicitat:

- *procurorul*, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Zamfir R. în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal, la 12 ani închisoare și în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total al pedepselor aplicate, inculpatului definitiv să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea apelului declarat, procurorul a invocat că, instanța de fond nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii comise, motivul și scopul comiterii, persoana celui vinovat și prin urmare neîntemeiat a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, aplicându-i o pedeapsă prea blândă în raport cu pericolul social al infracțiunii comise.

La fel consideră că la baza sentinței de încetare a procesului penal în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța nu putea pune cererea asupra căreia nu s-au expus ambele părți, deoarece în cadrul examinării cauzei Zamfir R. vina în comiterea infracțiunii respective nu a recunoscut-o, astfel încetarea procesului penal pe acest capăt de acuzare este ilegală.

- *inculpatul Zamfir R. și avocații Iorga E., Banari V.*, casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Inculpatul a invocat că probele prezentate și cercetate dovedesc că în rezultatul acțiunilor ilegale au fost cauzate vătămări corporale, care au pus în pericol viața și sănătatea a două persoane, însă nu dovedesc faptul că, anume el a comis fapta imputată. Nu s-a examinat obiectiv și multilateral probele administrate, în coroborare cu declarațiile depuse în cadrul ședințelor de judecată, iar condamnarea sa este una neîntemeiată, nefiind confirmate prin careva probe.

În cadrul urmăririi penale a fost supus maltratării, pentru a recunoaște infracțiunea incriminată în baza art. 151 Cod penal, prin ce i s-a încălcat grav prevederile art. 3), 5), 6) și 8) ale CoEDO.

Totodată a menționat că instanța de fond a admis abateri, pripit pronunțând soluția de condamnare, fără a verifica caracteristica victimelor, cauzele producerii incidentului, precum și cum au fost dobândite declarațiile sale în calitate de bănuit.

A fost supus tratamentului inuman, prin maltratare, privat ilegal de libertate, precum și fiindu-i încălcat dreptul la examinarea cauzei într-un termen rezonabil.

La fel, în cadrul procesului penal a fost încălcat pct. 3 al art. 6) CoEDO, nefiindu-i acordată asistența juridică completă de avocat, deoarece activitatea avocaților o consideră inefficientă, nu au înaintat întrebări martorilor acuzării și apărării, întru stabilirea adevărului. Avocata Rogoian L. nu cunoștea limba de stat, astfel nu i-a apărat drepturile și interesele corespunzător, prin ce i-a fost încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil.

- *avocatul Iorga E.* a indicat că declarațiile inculpatului depuse în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu recunoaște faptele incriminate, refuzându-se de ele, astfel nu pot fi considerate ca probe, iar instanța își întemeiază sentința doar pe probele care au fost cercetate nemijlocit în ședința de judecată. În speță lipsește legătura de cauzalitate dintre faptele comise, persoana inculpatului și consecințele infracțiunii. Potrivit probelor prezentate, nici un martor nu a indicat direct că inculpatul a aplicat lovituri părților vătămate, prin urmare nu au fost administrate probe suficiente care ar dovedi direct comiterea infracțiunii de către Zamfir R.

- *avocatul Banari V.* a menționat că instanța nu s-a expus asupra argumentelor inculpatului privind maltratarea acestuia și privațiunea de libertate. Instanța de fond a pus la baza sentinței declarațiile inculpatului depuse în calitate de bănuț, fără a da o apreciere și a dezbate în mod corespunzător cele invocate de inculpat ulterior. Instanța a admis abateri procesuale prin faptul că a examinat înregistrările video unde erau imprimare declarațiile inculpatului făcute la faza de urmărire penală în calitate de bănuț, deoarece în cadrul instanței de judecată a refuzat de a depune declarații.

Totodată, în cadrul examinării cauzei a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, deoarece ședințele instanței nu au fost înregistrate video pe perioada de la 12.03.2013 pînă la 17.05.2013.

La momentul reținerii lui Zamfir R., organul de urmărire penală nu a solicitat un avocat care să-i apere interesele, însă acesta a chemat un avocat care i-a fost convenabil pentru a obține probe de învinuire contrar prevederilor art. 70 Cod de procedură penală. Prin urmare, nu pot fi admise în calitate de probe declarațiile inculpatului depuse la faza urmăririi penale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18.12.2014, a fost respins ca nefondat apelul declarat de procuror, admise apelurile inculpatului și avocatului Iorga E., casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zamfir R. a fost achitat în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvîrșită de inculpat.

5. Instanța de apel a menționat că în cadrul cauzei date acuzatorul de stat nu a prezentat probe care dovedesc cu certitudine săvîrșirea faptelor incriminate

inculpatului, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate sunt interpretate în favoarea inculpatului, concluzia despre vinovăția persoanei nu pot fi întemeiate pe presupuneri.

Declarațiile lui Zamfir R. depuse în cadrul urmăririi penale nu pot fi puse la baza sentinței, deoarece acesta nu recunoaște faptele imputate, mai mult ele au fost administrate cu grave încălcări procedurale, inculpatul s-a refuzat de ele, motivând că au fost date sub presiune.

Părțile vătămate pe episodul incriminat în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal nu au putut afirma concret cine le-a aplicat vătămări corporale, prin urmare nu pot servi ca probă.

Prin urmare, vinovăția lui Zamfir R. nu a fost demonstrată, or nici o probă nu arată că anume el a comis infracțiunea, învinuirea poartă un caracter neclar, bazat pe presupuneri, or din materialele administrate rezultă că fapta a fost săvârșită de o altă persoană la care fac trimitere mai mulți martori oculari prezenți la locul faptei. Referitor la infracțiunea prevăzută de art. 179 alin. (2) Cod penal, instanța a conchis de a menține sentința, invocând că părțile sau împăcat și inculpatul a acceptat împăcarea, recunoscându-și vina.

6. Împotriva deciziei nominalizate au declarat recursuri ordinare procurorul și inculpatul, care au solicitat:

- *procurorul*, casarea hotărârii contestate cu remiterea cauzei la rejudecare, menționând că instanța nu s-a pronunțat asupra apelului declarat, neluând în considerație probele acuzării, fără a le da aprecierea corespunzătoare, necătând că probele prezentate demonstrează vinovăția lui Zamfir R. În ce privește încetarea procesului penal în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, hotărârea judecătorească este ilegală, deoarece partea vătămată a declarat în cadrul cercetării judecătorești că l-a iertat pe inculpat, fiind de acord ca să fie încetat procesul penal pe motivul împăcării, însă inculpatul vina în comiterea infracțiunii respective nu și-a recunoscut-o, mai mult că la materialele cauzei lipsește cererea de solicitare a împăcării în baza art. 109 Cod penal.

- *inculpatul*, casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie constatată violarea art. 6 § 1 CEDO și art. 20 Cod de procedură penală. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra apelului declarat de avocatul Banari V. în interesele sale, instanța de fond nu a examinat cauza în termen rezonabil, nu i-a fost asigurată asistența juridică calificată în baza art. 66 Cod de procedură penală, precum și instanța de fond nu a emis încheiere privind examinarea cauzei din 12.03.2012 pînă la 17.05.2013 în lipsa înregistrărilor audio.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05 mai 2015, au fost admise recursurile ordinare declarate de procuror și inculpat, casată decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs a menționat că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, mai mult ca atît nu a fost examinat

apelul declarat de avocatul Banari V., astfel, fiind încălcate prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, au fost admise apelurile procurorului, inculpatului și avocaților acestuia Iorga E. și Banari V., casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care Zamfir R. a fost condamnat în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal, la 7 ani închisoare, iar în temeiul art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, pedeapsa stabilită a fost redusă, drept recompensă pentru încălcările dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, aplicându-i pedeapsa de 6 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută.

10. Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului Zamfir R. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. j) și 179 alin. (2) Cod penal a fost dovedită pe deplin prin următoarele probe: declarațiile părților vătămate Rusu I., Rusu S.; - plîngerea adresată poliției la 05.11.2011 de către Rusu S.; - procesul-verbal de confruntare din 30.03.2012; - raportul de expertiză medico-legală nr. 1017/D din 19.04.2012; - declarațiile părților vătămate Ursachi O., Buraga D.; martorilor: Trohin S., Colnic D., Erhan V., și Danila V.; - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 13.11.2011; - înștiințarea serviciului 903; - certificatele de vizită nr. 84069 și 84070 din 13.11.2011; - procesul-verbal de examinare a obiectelor din 16.11.2011; - rapoartele de expertiză medico-legale nr. 3151/D și 3152/D din 25.11.2011; - raportul de expertiză psihiatrică staționară nr. 5s-2012 din 24.01.2012; - copia raportului de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 604a-2013.

Instanța a reținut că, prin infracțiunea de vătămare intenționat gravă a integrității corporale sau a sănătății, trebuie de înțeles că săvârșirea ilegală, în mod intenționat a oricărei acțiuni sau inacțiuni – de natură mecanică, fizică, chimică, biologică sau psihică - care a adus o atingere sănătății unei alte persoane, atingere exprimată în dereglarea (gravă, medie sau ușoară) a integrității anatomice a organelor sau a țesuturilor corpului victimei, ori a funcțiilor acestora.

Astfel, s-a stabilit prezența semnelor infracțiunii de *vătămare intenționată gravă a integrității corporale*, în acțiunile lui Zamfir R., comise la 13.11.2011, în privința lui Ursachi O. și Buraga D.

Latura obiectivă a infracțiunii nominalizate se caracterizează prin acțiuni concrete, îmboldirea cu un obiect înțepător tăietor în corpul victimelor, survenirea consecințelor, sub formă de vătămare corporală gravă, raportul causal dintre acțiunea comisă și consecințele care au survenit, timpul, locul, împrejurările, metoda și mijloacele.

În acest context, s-a menționat faptul că, Zamfir R., la 13.11.2011, aproximativ la orele 22⁰⁰, aflându-se în ograda casei de locuit, din str. Țiglău 3, com. Ghidighici, mun. Chișinău, în urma conflictului apărut, i-a aplicat lui Ursachi O. și Buraga D. mai multe lovituri cu cuțitul în diferite regiuni ale

corpului cauzându-le, potrivit raportului de expertiză medico-legală, leziuni corporale grave.

Prin probele cauzei, s-a demonstrat cu certitudine *legătura causală* dintre acțiunile intenționate ale lui Zamfir R. și consecințele survenite, or vătămările corporale stabilite la Ursachi O. și Buraga D., au fost provocate de la acțiunea traumatică a unui obiect ascuțit/înțepător/tăietor, posibil în timpul și circumstanțele descrise, având pericol pentru viață, care au fost calificate ca vătămări corporală grave.

În speță, *obiectul* infracțiunii îl constituie relațiile sociale referitoare la dreptul persoanei la integritate corporală și sănătate.

Astfel, instanța a conchis că în speță este demonstrată intenția lui Zamfir R. de a se răfui cu persoanele care posibil îl băteau pe fratele său, Zamfir S. în curtea casei vecinului Postolache M., prin faptul că, auzind de la mama sa, precum că, în ograda vecină cineva posibil îl agresa pe fratele ultimului, acesta a plecat imediat în curtea vecinului, ce se petrecea în ogradă nu ține minte, însă, intrând în casă nu l-a observat pe fratele său acolo, dar a văzut, trei sau patru persoane care se băteau, el i-a împins la o parte, însă aceștia întorcându-se au început să-l lovească, pe pervaz a observat un cuțit cu lama de aproximativ 7 cm, pe care l-a luat și l-a înfipt în persoanele date.

Intenția inculpatului este dovedită și prin obiectul utilizat, numărul și localizarea leziunilor corporale, în abdomen, provocate prin lovitura puternică cu cuțitul, obiect ascuțit/înțepător/tăietor, determinând un pericol iminent îndreptat spre organele vitale ale ultimelor.

Instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute argumentele apărării, care sunt combătute prin certificatul de vizită nr. 84068 din 13.11.2011, potrivit căruia Ursachi O. a fost diagnosticat cu plăgi tăiate multiple ale abdomenului, toracelui, a umărului pe dreapta, a regiunii lombare. În raport cu cele stabilite s-a decis urgent spitalizarea în secția de traume asociate, prin intervenție chirurgicală.

La fel, instanța a menționat că, analizând materialele cauzei, instanța de fond corect nu a ținut cont de argumentele inculpatului care fiind audiat în calitate de bănuit a spus că nu a declarat adevărul, deoarece declarațiile au fost făcute sub presiune din partea acuzatorului de stat și avocatului, care i-au explicat că va fi eliberat de sub arest preventiv, instanța a constatat că acestea sunt combătute prin înregistrarea video anexată la materialele cauzei și procesul-verbal de audiere în calitate de învinuit, care atestă că audierea lui Zamfir R. a fost efectuată de către procuror, în sediul IP Buiucani, mun. Chișinău, în prezența avocatului Untilă V. și cu participarea specialistului. Audierea a avut loc fără careva abateri sau încălcări procesuale, fiind respectate întregul spectru al drepturilor și garanțiilor persoanei învinuite. Potrivit înregistrării, învinuitul a făcut declarații fără careva imixtiuni exterioare, liber, fără a sesiza despre eventualele acțiuni de maltratare, agresiune.

Cît privește argumentele inculpatului privind încălcarea dreptului la apărare, prin participarea în procesul derulat a unor avocați *pasivi*, care nu au manifestat o sîrguință eficientă în vederea asigurării, realizării dreptului la apărare, instanța a menționat că cele nominalizate nu pot fi reținute, fiind combătute prin materialele cauzei, totodată stabilind în comportamentul inculpatului o atitudine de desconsiderare totală față de activitatea organelor de ocrotire a normelor de drept, astfel inculpatul beneficiind de o apărare eficientă din partea apărătorilor care au fost desemnați pentru a exercita apărarea drepturilor inculpatului în procesul penal.

Totodată, a considerat neîntemeiat și declarativ motivul inculpatului care a susținut că a fost ilegal privat de libertate, deoarece din materialele cauzei se dovedește contrariul și anume că Zamfir R. a fost reținut, arestat și prelungit termenul arestului preventiv în strictă conformitate cu legea, cu asigurarea garanțiilor și respectarea drepturilor persoanei bănuite, învinuite.

Astfel, atît la etapa urmăririi penale, cît și în instanța de fond și de apel, drepturile procesuale ale inculpatului au fost respectate, inclusiv acesta a beneficiat de toate garanțiile prevăzute de legislația procesual-penală.

De asemenea, Colegiul penal a conchis că, apelul acuzatorului de stat urmează a fi admis în partea numirii pedepsei, concluzionînd că pedeapsa stabilită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blîndă și nu va asigura atingerea scopului pedepsei penale, iar instanța de fond la stabilirea acesteia, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 61 Cod penal, precum și criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii, de persoana inculpatului, care potrivit tabloului psihologic este o personalitate tensionată, predispusă spre conflict cu tendințe de amenințare și răzbunare, emotivitate crescută, care în rezultat nu a regretat acțiunile sale comise la 13.11.2011, nici consecințele produse.

În consecință instanța de apel a conchis că corectarea și reeducarea inculpatului Zamfir R. este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate.

Ce ține de învinuirea adusă în baza art. 179 alin. (2) Cod penal, a considerat că concluzia instanței de fond în această parte este legală, care urmează a fi menținută, deoarece părțile vătămate s-au împăcat cu inculpatul, ultimul acceptînd împăcarea, recunoscîndu-și vina.

Verificînd argumentele părții apărării privind termenul examinării cauzei, instanța l-a considerat întemeiat, constatînd faptul că, în procesul derulat procedurii au durat o perioadă excesivă, or mult prea îndelungat, iar pentru atare omisiune la stabilirea pedepsei în privința lui Zamfir R. urmează a fi aplicate prevederile art. 385 alin. (4) Cod penal.

11. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar inculpatul Zamfir R. și avocatul Hamureac O. în numele acestuia, care solicită:

- *inculpatul*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 10) și 15) Cod de procedură penală, casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat recurentul menționează că, președintele Curții de Apel Chișinău, neîntemeiat, prin încheierea din 02.07.2015 l-a înlocuit pe judecătorul Ulianovschi X. cu Ouș L. constituind completul de judecată format din judecătorii Secieru I., Balmuș Ș. și Ouș L., motivând că judecătorul a participat la examinarea cauzei date, deoarece conform art. 33 alin. (4) Cod de procedură penală, dispozițiile privind cazurile de incompatibilitate prevăzute la alin. (2) pct. 5) și la alin. (3) nu se aplică judecătorului de instrucție și judecătorului instanței de recurs care judecă recursul împotriva hotărârii privind măsura preventivă.

Potrivit deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 05.05.2015, instanța de apel a fost obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să cerceteze, verifice și să aprecieze profund probele administrate pe parcursul procesului penal și să le dea aprecierea cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, însă instanța a ignorat acest fapt, încălcându-i drepturile și anume:

- instanța nu putea să pună la baza soluție de condamnare procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, deoarece această persoană este fratele inculpatului;

- declarațiile martorului Dănilă V. și Zamfir S. nu pot fi puse ca probe, fiindcă ultimii nu au fost audiați în ședința de judecată, iar procurorul a renunțat la aceste probe. Alte probe care să confirme vinovăția sa nu sunt la materialele cauzei;

- ilegal au fost puse declarațiile sale depuse la faza de urmărire penală, deoarece au fost date sub presiune, iar el a refuzat să depună declarații, făcând referire la prevederile art. 367 alin. (1), 368 alin. (1), alin.(4) și 389 alin. (1) Cod de procedură penală, precum și au fost încălcate prevederile art. 3, 5 și 8 ale CoEDO.

- încălcat dreptul la apărare;

- nu au fost înregistrate ședințele de judecată.

Asupra acestor argumente, instanța de apel a omis să se pronunțe, sau nu s-a expus clar și suficient.

În decizie (f.d. 21, vol. V), instanța de apel reține că a depus declarații organului de urmărire penală prin înregistrări video și audio, prin care nu a comunicat despre careva maltratări psihice, unde superficial și eronat a menționat că nu a comunicat despre careva tratamente contrare art. 3 CoEDO, însă de fapt el a relatat despre faptele că colaboratorii de poliție nu i-au permis să se alimenteze, să bea apă și să doarmă.

Instanța de apel nu putea să menționeze că el nu a fost privat ilegal de libertate și nu a fost maltratată, deoarece a prezentat documente că există cauze

penale la Procuratură, prin urmare acesate concluzii contravin legii precum și exigenților art. 1 CoEDO în coroborare cu art. 6

În așa mod instanța și-a depășit competența, deoarece organul competent în acest sens este procuratura, iar instanța urma să ceară careva acte așa cum prevede jurisprudența.

Instanța de apel i-a încălcat drepturile sale prin faptul că nu au fost întreprinse suficiente măsuri pentru a asigura prezența părților vătămate. Mai mult ca atât, audierea lor a fost strict obligatoriu conform prevederilor art. 413 - 419 Cod de procedură penală. Eronat s-a menționat în decizie precum că Ursachi O. a susținut apelul procurorului.

Nemotivat a fost menținută încetarea procesului penal pe învinuirea adusă în baza art. 179 Cod penal, deoarece nu au fost audiate părțile vătămate în acest sens.

A fost încălcat principiul procesului contradictorialității din motiv că, instanța de apel i-a interzis să se expună pe marginea cererii de apel, a cererilor depuse, precum și nu a fost întrebat despre posibilitatea finalizării cercetării judecătorești.

Consideră că s-au încălcat prevederile art. 7, 61 alin.(1) și 75 alin. (1) Cod penal. Instanța greșit i-a stabilit pedeapsa de 7 ani închisoare, deoarece el a încercat să denunțe o altă persoană, iar probele indică că puteau fi și alte persoane care ar fi comis fapta. Greșit s-a indicat că el nu a reparat paguba materială părților vătămate, fără să se țină cont că nu a fost înaintată acțiune civilă.

Instanța de apel nu a examinat cauza în termen rezonabil, deoarece inițial nu a citat participanții la proces, în așa mod încălcând prevederile art. 20 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 6 § 1 CoEDO.

- *avocatul Hamureac O.* fără a invoca vre-un temei de drept din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, casarea sentinței și decizie instanței de apel și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea recursului declarat avocatul a menționat că, instanțele judecătorești au examinat unilateral probele administrate. Partea vătămată fiind audiată în cadrul instanței de fond a explicat că, nu poate spune cu certitudine că la locul faptei era Zamfir R. Victima Buraga D. la fel fiind audiat a declarat că, nu poate spune că Zamfir R. a fost la locul faptei. Martorul Trohin S. a declarat că pe inculpat l-a văzut pentru prima dată în ședința de judecată. Reieșind din declarațiilor părților vătămate și a martorilor rezultă că inculpatul nu a fost la locul săvârșirii infracțiunii.

În decizia instanței de apel este menționat că persoanele enumerate nu l-au văzut pe Zamfir R.

În instanța de fond inculpatul a fost amenințat și încercat să depună declarații. Zamfir R. a declarat că a fost maltratat contrar prevederilor art. 3 CoEDO, astfel el a refuzat să depună careva declarații.

Hotărârile de condamnare sunt bazate exclusiv pe declarațiile inculpatului depuse la faza de urmărire penală, însă acestea nu pot fi puse la baza soluției, deoarece această persoană a fost maltratată, iar toate dubiile sunt interpretate în favoarea condamnatului.

12. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că recursurile urmează a fi admise cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art. 427 alin. (1) pct. 6), 15) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței sau instanța de judecată internațională prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului - temeuri care își găsesc reflectare în decizia contestată.

Potrivit cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 CPP. Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeuriile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

În acest aspect, Colegiul lărgit va statua și asupra respectărilor prevederilor art. (1) alin. (3) Cod procedură penală, care, referitor la scopul procesului penal, stipulează că organele de urmărire penală și instanțele judecătorești în cursul procesului sînt obligate să activeze în așa mod încît nici o persoană să nu fie neîntemeiat bătută, învinuită sau condamnată. Curtea Europeană, în cauza *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein c/Allemagne* din 12.07.2001, a statuat că statele semnatare și-au asumat obligații de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenție să fie concrete și efective, nu teoretice și iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunîndu-se statelor o obligație de rezultat:

adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare și a mijloacelor necesare - realizării acestei obligații.

Deci, statuînd asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la adoptarea soluției expuse în *pct. 8. al prezentei decizii*, nu era în drept să pună la baza acesteia declarațiile acuzatorii ale martorului indicat în rechizitoriu, care nu a fost audiat în ședința de judecată și de care partea acuzării s-a refuzat, or, analizînd conținutul deciziei contestate Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel, și-a motivat soluția privind vinovăția inculpatului Zamfir R. de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal, pe cumulul de probe anexate la materialele cauzei inclusiv și pe declarațiile *martorului Danila V.* (f.d. 87, vol. V), argumentînd că acestea au un caracter acuzatoriu, însă martorul menționat a fost audiat numai faza urmăririi penale (f.d. 55, 56, 58, 59, vol. I), declarațiile acestuia nefiind supuse unei verificări suplimentare prin efectuarea confruntărilor cu declarațiile altor persoane audiate la faza respectivă, în conformitate cu prevederile art. 113 alin. (1) Cod de procedură penală.

În continuare, Colegiul lărgit reține că, potrivit conținutul procesului-verbal al ședinței instanței de fond din 19.11.2013, acuzatorul de stat în cadrul cercetării judecătorești s-a refuzat de declarațiile martorilor neaudiați indicați în rechizitoriu, inclusiv și de declarațiile lui Danila V. (f.d. 149, vol. III), însă, ulterior instanța de apel a trecut cu vederea acest fapt, depozițiile acestuia fiind catalogate ca probe care în opinia acesteia demonstrează vinovăția inculpatului pe episodul *vătămării intenționate grave a integrității corporale sau a sănătății asupra a două sau a mai multor persoane*, or la urmărirea penală confruntarea între acest martor și inculpat nu a avut loc.

La acest capitol Colegiul remarcă că, conform art. 93 Cod de procedură penală, probele sînt elemente de fapt dobîndite în modul stabilit de prezentul Cod, care servesc la constatarea existenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei. Potrivit alin. (2) al acestei norme, ca probe sînt considerate declarațiile inculpatului, părții vătămate și a martorilor obținute în conformitate cu prevederile legii.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că instanța de apel respingînd argumentele inculpatului cu privire la presiunea fizică și psihică exercitată de către colaboratorii IP Buiucani, mun. Chișinău de a face declarații, prematur a concluzionat că *"argumentul menționat este combătută prin însuși înregistrarea video anexată la materialele cauzei și procesul-verbal (f.d. 136-138, vol. I)." or prin încheiere judecătorească de instrucție al Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, din 26.02.2016, a fost admisă plîngerea petiționarului Zamfir R. în baza art. 313 Cod de procedură penală, fiind declarate nule: - ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Lesnic Andrei din 23.11.2015, privind clasarea procesului penal 2013038015, (pornită pe semnele infracțiunii*

prevăzute de art. 309¹ Cod penal); - ordonanța procurorului în Procuratura sect. Buiucani, mun. Chișinău, Tricolici N. din 22.12.2015, privind respingerea plîngerii petiționarului împotriva ordonanței procurorului din 23.11.2015 de clasare a procesului penal 2013038015 (f.d. 131,132, vol. V).

La fel, prin încheiere menționată procurorul a fost obligat să lichideze încălcările depistate ale drepturilor petiționarului.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs constată că, instanța de apel în lipsa unei verificări efectuate de către procuror, privind dobîndirea la faza urmăririi penale a declarațiilor de la bănuitul Zamfir R. pe episodul incriminat în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal și maltratării acestuia de către colaboratorii IP Buiucani, mun. Chișinău, s-a pronunțat arbitrar asupra argumentelor respectivelor invocate în apel de inculpat, referindu-se în decizie doar la declarațiile lui Zamfir R. depuse în calitate de "bănuît", fără a da o apreciere și a dezbate în mod corespunzător cele invocate ulterior de inculpat, prin ce, evident a fost încălcată practica CtEDO cu referire la art. 6 CoEDO.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

Prin urmare, Colegiul constată că și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurenți, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs. Mai mult ca atât, instanța de apel a făcut trimitere selectiv la probe, fără să le aprecieze pe fiecare în parte și să se expună asupra admisibilității sau inadmisibilității probelor respective, expunînd temeiul necesar.

Astfel, Colegiul penal constată, că instanța de apel în decizia adoptată nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel de către apărare și nu a verificat versiunea inculpatului privind maltratarea sa de către colaboratorii de poliție la faza urmăririi penale, prin ce a încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil, erori de drept cuprinse în art. 427 alin. (1) pct. 6) 15) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

Potrivit art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru rejudecare în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de

rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de inculpat și avocatul acestuia în apelurile declarate și cele invocate în prezenta decizie, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica CtEDO, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

13. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de inculpatul Zamfir Ruslan și avocatul acestuia Hamureac Oxana, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2016, în partea condamnării lui *Zamfir Ruslan Piotr*, în baza art. 151 alin. (2) lit. j) Cod penal și dispune rejudecarea cauzei, în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărârii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac referitor la rejudecarea cauzei, iar în partea încetării procesului penal intentat în baza art. 179 alin. (2) lit. b) Cod penal, este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 08 iulie 2016.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti
Petru Moraru
Nadejda Toma